DOI: 10.5961/jhes.2020.380

Üniversite Öğrencilerinde Akademik Erteleme Davranışı: Bazı Bireysel ve Çevresel Değişkenler Bir Etken Olabilir mi?*

Academic Procrastination Behavior in University Students: Can Some Individual and Environmental Variables be a Factor?*

Özge KINIK, Hatice ODACI

ÖZ

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının; cinsiyet, alkol ve sigara kullanım durumu, internet erişimi olan cep telefonuna ve kişisel bilgisayara sahip olup olmama durumu, günlük internet kullanım süresi, internet kullanım amacı, öğrenim görülen bölümü isteyerek seçip seçmeme, hâlihazırda devam edilen bölümden memnuniyet durumu gibi bazı bireysel ve öğrenim görülen fakülte, bulunulan sınıf düzeyi, barınılan yer, barınılan yerde internet erişiminin olup olmaması durumu gibi bazı çevresel değişkenlere dayalı olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın araştırma grubunu Türkiye'de bir devlet üniversitesinin farklı fakültelerinde öğrenim görmekte olan 615'i kadın (%71.3), 242'si erkek (%28.1) ve cinsiyete dayalı herhangi bir bildirimde bulunmayan 5 (%.6) üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma grubunda yer alan öğrencilerin yaşları 17 ile 40 arasında değişmekte olup yaş ortalaması 20.88'dir (ss:2.40). Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ve Akademik Erteleme Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırma sonunda, üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının alkol ve sigara kullanım durumu, öğrenim görülen bölümü isteyerek seçip seçmeme, öğrenim görülen bölümden memnuniyet durumu, günlük internet kullanım süresi ve internet kullanım amaçlarına dayalı olarak anlamlı farklılıklar gösterdiği ancak cinsiyet, öğrenim görülen fakülte, sınıf düzeyi, barınılan yer, barınılan yerde internet erişiminin olup olmaması, internet erişimi olan cep telefonuna ve kişisel bilgisayara sahip olup olmama değişkenlerine dayalı olarak ise anlamlı farklılıkların olmadığı belirlenmiştir. Elde edilen bulgular, literatür bilgileri ışığında tartışılmıştır. Bu araştırmanın sonuçlarının üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarını etkileyen bazı bireysel ve çevresel değişkenlerin belirlenmesi açısından önemli olduğu, alan çalışanları ve araştırmacılar için yol gösterici olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Akademik erteleme, Erteleme, Üniversite öğrencileri, Bireysel ve çevresel değişkenler

ABSTRACT

The purpose of the present study was to evaluate academic procrastination behaviors of university students based on some individual variables such as gender, whether to use alcohol and smoking, whether to have a mobile phone and personal computer with internet access, the period of daily Internet use, the purpose of internet use, whether to choose the department willingly and satisfaction of the

Kınık Ö., & Odacı H., (2020). Üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: Bazı bireysel ve çevresel değişkenler bir etken olabilir mi? *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/ Journal of Higher Education and Science, 10*(1), 183-192. https://doi.org/10.5961/jhes.2020.380

* Bu çalışma, birinci yazarın Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü'nde ikinci yazar danışmanlığında tamamladığı yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.
** This study was produced from a master's thesis study that the first author completed at the Karadeniz Technical University Institute of Educational Sciences under the supervision of a second author.*

Özge KINIK (✉)
ORCID ID: 0000-0001-9293-2363
Söğütlü İlkokulu, Psikolojik Danışman, Trabzon, Türkiye
Söğütlü Primary, Psychological Counselor, Trabzon, Turkey
another-oz@hotmail.com

Hatice ODACI
ORCID ID: 0000-0002-2080-6269
Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Trabzon, Türkiye
Trabzon University, Fatih Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Trabzon, Turkey

Geliş Tarihi/*Received* : 25.07.2019
Kabul Tarihi/*Accepted* : 26.03.2020

present department and some environmental variables faculty, grade, accommodation, whether to have internet access in accommodation. The study group consisted of 615 (71.3%) female, 242 (28.1%) male, and 5 (.6%) no-gender-stated university students who studied at a state university in north-eastern Turkey. The age of the students in the study group ranged from 17 to 40, and the mean of ages was 20.88 (Df: 2.40). The data of the study were collected with a Personal Information Form and Academic Procrastination Scale prepared by the researchers. The study concluded that academic procrastination behaviors of university students differentiated depending on the use of alcohol and smoking, whether to choose their department willingly, the satisfaction of the department, the period of daily Internet use and the purpose of internet use; however, there were not significant differences between those behaviors and gender, faculty, grade, accommodation, whether to have internet access in accommodation and whether to have a mobile phone and personal computer with internet access. The findings were discussed in the light of the literature. It is thought that the results of the study are important for determining some individual and environmental variables that affect academic procrastination behaviors of university students, and they may be a guide for field researchers.

Keywords: Academic procrastination, Procrastination, University students, Individual and environmental variables

GİRİŞ

Bireylerin yerine getirmeleri gereken görevleri ve alınması gereken kararları başka zamana bırakmaları veya geciktirmelerine yönelik davranış eğilimi ya da kişilik özelliği olarak tanımlanan erteleme davranışı (Milgram, Mey-Tel & Levison, 1998), gerek nedenleri gerekse sonuçlarıyla önemli bir olgudur. Erteleme davranışı gösteren bireylerin erteleme davranışı göstermeyen bireylere göre ilk olarak daha az stres yaşadıkları ve daha az sağlık problemleri belirtmelerine karşın ilerleyen zamanlarda erteleme davranış gösteren bireylerin daha çok stres ve hastalık belirtileri gösterdikleri, düşük okul başarısına sahip oldukları bilinmektedir (Tice & Baumeister, 2018). Bu haliyle erteleme davranışının kısa vadeli yararlarıyla beraber uzun vadede bireye zarar veren bir olgu olduğu söylenebilir. Ayrıca erteleme davranışı gösteren bireylerin depresyon, stres ve kaygı düzeylerinin arttığını bulgulayan çalışmalar mevcuttur (Constantin, English & Mazmanian, 2018; Stöber & Joormann, 2001; Yerdelen, McCaffrey & Klassen, 2016).

Erteleme davranışı sorumlulukların yerine getirilmesi sırasında ağırdan alma ve geciktirme davranışlarının tekrarlanmasıyla kişilik özelliği haline gelebileceği gibi (Lay & Silverman, 1996), bireylerin yaşamlarının sadece belirli alanlarında gösterdikleri bir davranış olarak da ortaya çıkabilir. Erteleme davranışı özellikle akademik alanda yaygındır (Senecal, Koestner & Vallerand, 1995). Akademik görevleri hemen her zaman geciktirme ve bundan dolayı rahatsız edici şekilde kaygı duymak olarak tanımlanan akademik erteleme davranışının (Rothblum, Solomon & Murakami, 1986) özellikle üniversite öğrencileri arasında oldukça yaygın olduğunu ortaya koyan çeşitli araştırmalar vardır (Balkis, & Erdinç, 2009; Uzun-Özer, Demir & Ferrari, 2009). Üniversite öğrencileri arasındaki yaygınlığı çeşitli araştırmalarla bulgulanan akademik erteleme davranışı bu öğrencilerin akademik yaşantılarındaki doyumlarını, performanslarını düşürdüğü gibi, akademik alandaki streslerini de artırmaktadır (Ashraf, Malik & Musharraf, 2019; Balkis & Erdinç, 2017).

Üniversite öğrencileri gerek yakın ilişkiler kurma, gerekse bir mesleğin gereklerini öğrenme gibi farklı sorumluluklar ve gelişim görevleriyle karşı karşıya kalırlar. Üniversite öğrencilerinin akademik sorumluluklarını erteleme davranışları yukarıda ifade edildiği üzere psikolojik ve sosyal alanlarda olumsuz sonuçlar yaşamalarına neden olabilmektedir. Üniversite öğrencilerinin yaşamış olduğu bu olumsuz sonuçlar onların hem psikolojik iyi olma durumlarını hem de akademik performanslarını olumsuz yönde etkileyebilecektir. İyi yetişmiş insan gücünün ülkelerin gelişimleri için önemi dikkate alındığında, üniversite öğrencilerin performanslarını düşüren bir olgu olarak akademik ertelemenin üzerinde derinlemesine çalışılması gereken bir kavram olduğu düşünülmektedir. Akademik erteleme ile ilgili literatür incelendiğinde akademik erteleme davranışının akılcı olmayan inançlar, olumsuz değerlendirilme korkusu, özyeterlik, kişilik özellikleri, mükemmeliyetçilik, yalnızlık ve duygusal zeka gibi önemli psikolojik değişkenler ışığında ele alındığı çalışmalara rastlamak mümkündür (Berber-Çelik & Odacı, 2015; Doğan, Kürüm & Kazak, 2014; Guo, Yin, Wang, Nie & Wang, 2019; Odacı & Kaya, 2019). Bununla beraber bireylerin akademik erteleme davranışları ile ders dışı internet, sosyal medya ve teknoloji kullanımlarının akademik erteleme davranışları ile ilişkisini ele alan çalışmalar (Cumaoğlu & Çoşkun, 2012; Çok & Kutlu, 2018; Gür, Bakırcı, Karakaş, Bayoğlu & Atli, 2018), akademik ertelemenin psikolojik faktörlerin yanı sıra demografik değişkenlerden de etkilenebilen bir kavram olduğunu düşündürmektedir. Ancak akademik erteleme ile ilgili çalışmalar incelendiğinde bu davranışı demografik değişkenler ile inceleyen çalışmaların sınırlı sayıda olduğu gözlenmiştir. Ayrıca akademik erteleme ile ilgili literatür incelendiğinde, bireylerin akademik erteleme davranışlarını alkol ve sigara kullanımı, barınılan yerde internet erişiminin olup olmaması, internet erişimi olan cep telefonuna, kişisel bilgisayara sahip olup olmama değişkenleri ile ele alan herhangi bir çalışmaya ise rastlanılmamıştır. Dolayısıyla üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışını demografik değişkenlerle ele alan bu çalışmadan elde edilen verilerin gerek üniversitelerde görev yapan ruh sağlığı çalışanları, gerekse akademik erteleme kavramını çalışmak isteyen araştırmacılar için önemli olacağı düşünülmektedir.

Yukarıda önemi ve gereklilerinin altı çizilen bu çalışmanın amacı; üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının cinsiyet, alkol ve sigara kullanım durumu, internet erişimi olan cep telefonuna ve kişisel bilgisayara sahip olup olmama durumu, günlük internet kullanım süresi, internet kullanım amacı,

öğrenim görülen bölümü isteyerek seçip seçmeme, halihazırda devam edilen bölümden memnuniyet durumu gibi bireysel değişkenlere ve öğrenim görülen fakülte, bulunulan sınıf düzeyi, barınılan yer, barınılan yerde internet erişiminin olup olmaması durumu gibi çevresel değişkenlere bağlı olarak farklılık gösterip göstermediğini incelemektir.

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu çalışma nedensel karşılaştırma modeli ile uyumlu nicel bir çalışmadır. İlişkisel çalışmaların bir türü olan nedensel karşılaştırmaya dayalı araştırmalarda araştırmacılar iki ya da daha fazla sayıda grubun belli bir değişken açısından farklılaşma durumunu belirlemeyi amaçlamaktadırlar. Bu tür araştırmalarda ayrıca ortaya çıkan farklılıkların kaynakları da tespit edilebilmektedir (Fraenkel, Wallen&Hyun, 2012).

Araştırma Grubu

Bu çalışmanın araştırma grubu, Türkiye'nin Kuzeydoğusunda bulunan Trabzon şehrinde bir devlet üniversitesinin farklı fakültelerinde öğrenim görmekte olan 615 kadın (%71.3), 242 erkek (%28.1) ve cinsiyete dayalı herhangi bir bildirimde bulunmayan beş (%.6) üniversite öğrencisinden oluşmuştur. Araştırma grubunda yer alan öğrencilerin yaşları 17 ile 40 arasında değişmekte olup yaş ortalaması 20.88'dir (ss: 2.40). Çalışmanın örneklemi belirlenirken uygun/tesadüfi örneklem yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde araştırmacı ihtiyaç duyduğu büyüklükteki gruba ulaşana kadar en ulaşılabilir olan bireylerden başlamak üzere örneklemini oluşturur (Cohen, Manion & Morrison, 2007).

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu'nda, katılımcılara cinsiyet, yaş, alkol ve sigara kullanım durumu, bilgisayar ve internet erişimi olan cep telefonuna sahip olup olmama, günlük internet kullanım süresi, internet kullanım amacı, öğrenim görülen bölümü isteyerek seçip seçmeme, öğrenim görülen bölümden memnuniyet durumlarına öğrenim görülen fakülte, sınıf düzeyi, barınılan yer, barınılan yerde internet erişiminin olup olmaması durumuna ilişkin sorular yöneltilmiştir. Formda, öğrencilerin bilgilerinin gizliliğinin önemi açısından ve daha rahat cevaplar verebilmeleri amacıyla öğrenci isimlerine yer verilmemiştir.

Akademik Erteleme Ölçeği

Öğrencilerin akademik erteleme davranışlarını belirlemek amacıyla, Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen "Akademik Erteleme Ölçeği" kullanılmıştır. Akademik Erteleme Ölçeği, öğrencilerin öğrenim yaşantılarında yapmakla sorumlu oldukları görevleri içeren (ders çalışma, sınavlara hazırlanma, proje hazırlama gibi) 12 olumsuz, yedi olumlu olmak üzere 19 ifadeden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 95, en düşük puan 19'dur. Ölçekten alınan yüksek puan, öğrencilerin akademik ertelemeci olduklarını göstermektedir. Akademik erteleme ölçeğinin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Spearman Brown iki yarım test güvenirliği, 10 maddelik birinci yarım test için .87. 9 maddelik ikinci yarım test için .86 olmak üzere toplam .85 olarak hesaplanmıştır (Çakıcı, 2003). Bu araştırmada ise ölçeğin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı .85 olarak bulgulanmıştır.

İstatistiksel Yaklaşım

Araştırma verilerinin toplama sürecinden önce araştırma kapsamına alınan üniversitenin rektörlüğünden gerekli resmi izin alınmıştır. Veriler anket uygulaması yoluyla elde edilmiştir. Araştırma verileri 2014-2015 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde toplanmıştır. Araştırma grubunu, Türkiye'nin Trabzon şehrinde bir devlet üniversitesinin farklı fakültelerinde eğitim gören ve araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden öğrenciler oluşturmuştur. Uygulamalar, belirlenen fakültelerde derslere giren öğretim üyelerinin izinleri alınarak, sınıf ortamında araştırmacıların gözetiminde gönüllü olan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Uygulama süreci yaklaşık 20 dakika sürmüştür. Veri toplama araçlarından eksik ve yanlış doldurulmuş 30 adedi işlemden çıkarılmıştır. Veriler SPSS 22.0 paket programında çözümlenmiş, anlamlılık düzeyi .05 düzeyinde sınanmıştır.

Araştırma kapsamında elde edilen veriler analiz edilmeden önce üniversite öğrencilerin akademik erteleme davranışlarının cinsiyet, yaş, alkol ve sigara kullanım durumu, bilgisayar ve internet erişimi olan cep telefonuna sahip olup olmama, günlük internet kullanım süresi, internet kullanım amacı, öğrenim görülen bölümü isteyerek seçip seçmeme, öğrenim görülen bölümden memnun olup olmama, öğrenim görülen fakülte, sınıf düzeyi, barınılan yer, barınılan yerde internet erişiminin olup olmaması değişkenlerine dayalı normallik varsayımları test edilmiştir (Tablo 1). Gruplarda yer alan katılımcıların 50'den az olduğu durumlarda verilerin dağılımını belirlemek amacıyla Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır (Shapiro & Wilk, 1965). Gruplardaki katılımcı sayısının 50'den fazla olduğu durumlarda ise Kolmogorov Smirnov Testinden yararlanılmıştır. Yapılan normallik varsayımı analizi sonucunda akademik erteleme puan ortalamalarının cinsiyet, sigara kullanım durumu, internet erişimi olan cep telefonuna sahip olup olmama, internet kullanım süresi, internet kulanım amacı, öğrenim görülen bölümünden memnun olup olmama durumu, fakülte, sınıf düzeyi, barınılan yere dayalı olarak normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Alkol kullanım durumu, kişisel bilgisayara sahip olup olmama, öğrenim görülen bölümü isteyerek seçip seçmeme ve barınılan yerde internet erişiminin olup olmaması değişkenlerinde ise verilerin normal dağılıma uymadığı tespit edilmiştir. Yukarıda ifade edilen normal dağılıma uyan değişkenler ele alınırken Bağımsız Örneklem t testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) tercih edilmiştir. Normal dağılıma uymayan değişkenlere dayalı farklılıklar incelenirken ise non-parametrik testlerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Araştırma kapsamındaki istatistiksel çözümlemeler SPSS 22.0 yazılımı ile gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme puanlarının bazı bireysel ve çevresel değişkenlere bağlı olarak değişiklik gösterip göstermediği araştırma kapsamında değerlendirilmiştir. Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme puanlarının; cinsiyet, sigara kullanım durumu, internet erişimi olan cep telefonuna

Tablo 1: Sosyodemografik Değişkenlere Yönelik Sınıflandırma ve Normallik Varsayımı

Değişken		Faktör	*n*	Normallik Varsayımı		
AE		Cinsiyet	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
57.47	12.93	Kadın	625	.20		625
56.70	11.37	Erkek	247	.06		247
63.20	13.70	Belirtilmemiş	5		.85*	5
AE		Fakülte	875	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
59.94	14.60	Eczacılık	96	.20		96
57.88	10.62	Eğitim	262	. 20		262
57.47	11.65	Fen	223	20		223
55.72	11.54	Hukuk	159	. 20		159
58.37	12.92	Mimarlık	135	.06		135
AE		Sınıf düzeyi	874	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
58.53	12	1. Sınıf	188	.20		188
57.58	11.86	2. Sınıf	213	.20		213
55.98	12.91	3. Sınıf	264	.20		264
59.19	12.82	4. Sınıf	201	.20		201
61,12	7.37	5. Sınıf ve üstü	8		*.36	8
AE		Barınılan yer	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
56.75	12.62	Devlet yurdu	245	.20		215
58.12	11.92	Özel yurt	218	. 20		218
59.53	12.51	Arkadaşlarla aynı evde	204	. 20		204
56.32	12.63	Aile ile birlikte	173	. 20		173
57.42	13.69	Akrabalarla aynı evde	14		*.19	14
57.65	14.32	Diğer	23		*.70	23
AE		Sigara kullanma durumu	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
60.05	11.81	Evet	150	.20		150
57.20	12.61	Hayır	727	.16		727
AE		Alkol kullanma durumu	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
62.29	11.32	Evet	97	.04		97
57.11	12.54	Hayır	780	.07		780
AE		İnternet erişimi olan cep telefonuna sahip olma durumu	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
57,71	12.42	Evet	849	.20		849
57.14	15.42	Hayır	28		*.08	28
AE		Kişisel bilgisayara sahip olma durumu	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
57.49	12.64	Evet	707	.01		707
58.49	11.97	Hayır	170	.20		170

Tablo 1: Devam

Değişken		Faktör	*n*	Normallik Varsayımı		
AE		Barınılan yerde internet ağı olup olmama durumu	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
57.54	12.41	Evet	815	.04		815
59.58	13.83	Hayır	62	.20		62
AE		İnterneti kullanma amacı	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
52.74	12	Eğitim	193	.20		193
60.15	11.86	Eğlence	347	.20		347
58.02	11.75	İletişim	318	.20		318
57.42	9.94	Alışveriş	19		*.36	19
AE		Günlük internet kullanım süresi	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
52.86	13.22	0-1 saat	189	.20		189
57.34	11.76	2-3 saat	441	.20		441
61.17	11.59	4-5 saat	180	.20		180
64.26	12.28	6 saat ve üstü	67	.20		67
AE		Öğrenim görülen bölümü isteyerek seçme durumu	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
56.51	13.22	Evet	666	.01		666
61.42	11.76	Hayır	211	.20		211
AE		Öğrenim görülen bölümden memnun olma durumu	877	K-S	S-W	
$\bar{X}$	SS			D	D	Sd
56.68	12.36	Evet	726	.20		726
61.53	12.13	Hayır	151	.20		151

***AE:** Akademik erteleme, p<.05, **K-S:** Kolmogorov-Smirnov, **S-W :** ShapiroWilk*

**** Not:** N < 50 olan durumlarda Shapiro-Wilk sonuçları tercih edilmiştir.*

sahip olup olmama, öğrenim görülen bölümden memnuniyet değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğine yönelik bulgular Tablo 2'de sunulmuştur.

Yapılan bağımsız grup t-testi sonucuna göre, üniversite öğrencilerinin akademik erteleme puan ortalamalarının cinsiyet $t(870)=.73$, ($p>05$) ve internet erişimi olan cep telefonuna sahip olup olmama $t(875)=.23$, ($p>05$) değişkenlerine bağlı olarak farklılık göstermediği bulunmuştur. Bu bulguların yanı sıra üniversite öğrencilerinin akademik erteleme puan ortalamalarının sigara kullanım durumu $t(875)=2.54$, ($p<.05$) ve bölümden memnuniyet $t(875)=5,30$, ($p<.05$) değişkenlerine bağlı olarak farklılaştığı belirlenmiştir. Sigara kullanan üniversite öğrencilerinin akademik erteleme puan ortalamaları (=60.05) sigara kullanmayan öğrencilerin akademik erteleme puan ortalamalarından (=57.20) daha yüksektir. Ayrıca üniversitede eğitim gördüğü bölümden memnun olmayan öğrencilerin (=62.53), bölümünden memnun olan üniversite öğrencilerine (=56.68) göre daha yüksek akademik erteleme puan ortalamasına sahip oldukları ortaya konulmuştur.

Araştırma kapsamında üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarını etkileyip etkilemediği ele alınan diğer değişkenler alkol kullanım durumu, kişisel bilgisayara sahip olup olmama, barınılan yerde internet ağının olup olmaması ve öğrenim görülen bölümü isteyerek seçip seçmemedir. Bu değişkenlere ait veriler normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan analizlerle karşılaştırmalar yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Yapılan Mann Whitney U testi ile üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının alkol kullanım durumları ($U=29524.500$, $p<.05$) ve öğrenim gördükleri bölümü isteyerek seçip seçmeme değişkenlerine ($U=55261.500$, $p<.05$) bağlı olarak farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Alkol kullanan üniversite öğrencilerinin (=62.29) alkol kullanmayanlara kıyasla (=57.11) daha yüksek akademik erteleme puanına sahip oldukları tespit edilmiştir. Öğrenim gördüğü bölümü istemeyerek seçen üniversite öğrencilerinin akademik erteleme puan ortalamasının (=61.42) bölümünü isteyerek seçen öğrencilerin puan ortalamalarına (=56.51) göre yüksek olduğu ortaya konulmuştur. Ayrıca kişisel bilgisayara sahip olup olmama durumu

Tablo 2: Akademik Erteleme Puanlarının Cinsiyet, Sigara Kullanım Durumu, İnternet Erişimi Olan Cep Telefonuna Sahip Olma, Öğrenim Görülen Bölümden Memnuniyet Durumu Değişkenlerine Dayalı Farklılıkları

AE		*n*	Ort.	Ss	*t*	*p*
Cinsiyet	Kadın	625	57.47	12.93	.73	.46
	Erkek	247	58.12	11.37		
Sigara kullanma durumu	Evet	150	60.05	11.81	2.54	.01
	Hayır	727	57.20	12.61		
İnternet erişimi olan cep telefonuna sahip olma durumu	Evet	849	57.71	12.42	.23	. 81
	Hayır	28	57.14	12.42		
Öğrenim görülen bölümden memnuniyet durumu	Memnun	726	56.68	12.36	5.30	.00
	Memnun Değil	151	62.53	12.13		

***AE:** Akademik erteleme, p< .05 anlamlılık düzeyi temel alınmıştır.*

Tablo 3: Akademik Ertelemede Bazı Değişiklere Dayalı Farklılıklar, Mann Whitney U Testi Sonuçları

AE		*n*	Ort.	Ss	Sıra Ort.	U	Z	*p*
Alkol kullanma durumu	Evet	97	62.29	11.32	524.62	29524.500	3.531	.00
	Hayır	780	57.11	12.54	428.35			
Kişisel bilgisayara sahip olma durumu	Evet	707	57.49	12.64	436.38	58241.500	-.625	.53
	Hayır	170	58.49	11.97	449.90			
Barınılan yerde internet ağının olma durumu	Evet	815	57.54	12.41	436.45	23187.000	1.081	.28
	Hayır	62	59.58	13.83	472.52			
Bölümü isteyerek seçme durumu	Evet	666	56.51	13.22	416.48	55261.500	4.680	.00
	Hayır	211	61.42	11.76	510.10			

***AE:** Akademik erteleme, p< .05 anlamlık düzeyi temel alınmıştır.*

(U=58241.500, *p*>.05) ve barınılan yerde internet erişiminin olup olmaması durumu (U=23187.000, *p*>.05) değişkenlerinin üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışları üzerinde fark oluşturmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının fakülte, sınıf düzeyi, barınılan yer, internet kullanma amacı, günlük internet kullanım süresi değişkenlerine bağlı olarak farklılık gösterip göstermediğinin tespiti için tek yönlü varyans analizinden (ANOVA) yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 4'de yer almaktadır.

Tablo 4'de görüldüğü üzere uygulanan varyans analizi (ANOVA) sonucunda öğrencilerin akademik erteleme davranışlarının eğitim gördükleri fakülte (F(4.870) = 1.89, *p*>.05), sınıf düzeyi (F(4.869) = 2,32, *p*>.05) ve barındıkları yer (F(5.871) = 1.635 *p*>.05) değişkenlerine bağlı olarak farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu bulguların yanı sıra üniversite öğrencilerinin akademik erteleme düzeylerinin interneti kullanma amaçlarına (F(3.873) = 15.303 *p*<.05) ve günlük internet kullanma sürelerine (F(3.873) = 21.710 *p*<.05) göre farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Akademik erteleme davranışının internet kullanım amacı ve günlük internet kullanım süresine bağlı olarak ortaya konulmuş olan farkın kaynağını belirlemek için post hoc tekniğinden yararlanılmıştır. Post hoc tekniği uygulanmadan önce varyans homojenliği test edilmiş ve gruplar arası varyansların homojen dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Sözü geçen grupların ne olduğu Tablo 1'de belirtilmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda Bonferroni post hoc tekniğinin uygulanmasına karar verilmiştir. Yapılan Bonferroni analizi sonucunda, interneti genel olarak eğitim amacıyla kullanan üniversite öğrencilerinin akademik erteleme puan ortalamalarının (=52.74, Ss=13.20), interneti genellikle eğlence için kullanan (=60.215, Ss= 12.19) ve interneti iletişim için kullanan (=58.02, Ss=11.75) öğrencilerin akademik erteleme puan ortalamalarından düşük olması farkın kaynağı olarak belirlenmiştir. Bunun yanı sıra üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışının günlük internet kullanım süresine bağlı olarak farklılık göstermesinin kaynağının; günlük internet kullanım süresi 0-1 saat arasında değişen öğrencilerin akademik erteleme puan ortalamalarının (=52.86, ss=13.22) 2-3 saat (=57.43, ss=11.76), 4-5 saat (=61.17, Ss=11.59), altı saat ve üzeri internet kullanan öğrencilerin (=64.26, Ss=12.28) akademik erteleme ortalamalarından düşük olduğu ortaya konulmuştur.

TARTIŞMA

Bu çalışma üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının bazı bireysel ve çevresel değişkenlere bağlı olarak değişiklik gösterip göstermediğinin tespit edilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaç kapsamında elde edilen araştırma bulgularından ilki, üniversite öğrencilerinin akademik erteleme

Tablo 4: Akademik Erteleme Puanlarının Fakülte, Sınıf Düzeyi, Barınılan Yer, İnternet Kullanma Amacı, Günlük İnternet Kullanım Süresi Değişkenlerine Dayalı Farklılıklar

Değişken		KT	Sd	KO	F	*p*
Fakülte	Grup içi Gruplar arası Toplam	135862.835 1183.850 137046.686	870 4 874	156,164 295,963	1.89	.10
Sınıf düzeyi	Grup içi Gruplar arası Toplam	135743,656 1450,107 137193,763	869 4 873	156,207 362,527	2,32	.055
Barınılan yer	Grup içi Gruplar arası Toplam	136012.167 1276.709 137288.876	871 5 876	156.156 255.342	1.635	.148
İnternet kullanım amacı	Grup içi Gruplar arası Toplam	130429.895 6858.981 137288.876	873 3 876	149.404 2286.327	15.303	.00
Günlük internet kullanım süresi	Grup içi Gruplar arası Toplam	127756.498 9531.378 137288.876	873 3 876	146.343 3177.126	21.710	.00

p< .05 anlamlık düzeyi temel alınmıştır.

davranışlarının cinsiyet değişkenine bağlı olarak farklılık göstermediği yönündedir. İlgili alan yazınında bu bulguyla paralel sonuçları ortaya koyan araştırmalar olmakla beraber (Akinsola & Tella, 2007; Çeri, Çavuşoğlu & Gürol, 2015; Şirin, 2011); akademik erteleme davranışının cinsiyet değişkenine bağlı olarak farklılık gösterdiğini bulgulayan çalışmalar da vardır (Ashraf, Malik & Musharraf, 2019; Balkıs & Duru, 2017; Bulut & Ocak, 2017). Bizim çalışmamızda akademik erteleme açısından cinsiyet değişkenine dayalı farklığın olmaması akademik görevin algılanan niteliği ile ilgili olabilir. Önceki çalışmalar görevin itici olmasının, bireyde kaygıya yol açtığını ve çok çaba harcamayı gerektiren görevlerin daha fazla ertelendiğini ortaya koymuştur (Ferrari & Scher, 2000; Steel, 2007). Bu çalışmadan elde edilen bu bulgu özellikle üniversiteli bireylerin görevlere bakış açılarının cinsiyete bağlı olarak değişmediğini göstermiştir.

Ayrıca araştırma kapsamında, üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının eğitim görülen fakülte ve sınıf düzeyi değişkenlerine bağlı olarak farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Berber-Çelik ve Odacı (2015) yapmış oldukları araştırmada üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının sınıf düzeyi değişkenine bağlı olarak farklılık gösterdiğini, ancak eğitim görülen fakülteye bağlı olarak farklılık göstermediğini bulgulamışlardır. Şirin (2011) tarafından yapılan bir çalışmada ise, üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının eğitim görülen bölüm ve sınıf düzeyine bağlı olarak farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu; üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışları üzerinde eğitim görülen fakülte ve sınıf düzeyi değişkenlerinden daha çok etkili olan eğitsel faktörlerin olabileceğini akla getirmektedir. Bu faktörlerden bazılarının bu araştırma kapsamında ele alınan; üniversite öğrencilerinin öğrenim görülen bölümü isteyerek seçme ve bölümden memnun olma değişkenleri olduğu söylenebilir. Sözü geçen bu araştırmadan elde edilen bulgular bu düşünceyi destekler şekilde, öğrenim gördüğü bölümü isteyerek seçen ve bölümünden memnun olan öğrencilerin bölümünü istemeden seçen ve bölümünden memnun olmayan öğrencilere kıyasla daha az akademik erteleme sergilediklerini ortaya koymuştur. Vural ve Gündüz (2019) tarafından yapılan çalışma da öğrenim görülen bölümden memnuniyet durumunun üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışları üzerinde farklılık yaratmadığını göstermiştir. Tüm bunlardan yola çıkarak; üniversite öğrencilerinin hangi bölümde ve hangi sınıf düzeyinde eğitim gördüklerinden çok, eğitim gördükleri bölüme yönelik memnuniyet ve istekliliklerinin akademik erteleme davranışları üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Ayrıca, öğrenim gördüğü bölümü isteyerek seçen ve bölümünden memnun olan bireylerin akademik ödevleri ve çalışmaları konusunda daha fazla motivasyona sahip oldukları için daha az erteleme davranışı sergilediklerini düşündürmektedir. Daha az akademik erteleme davranışı sergileyen üniversite öğrencilerinin akademik başarılarının da yüksek olacağı öngörülmektedir.

Araştırma kapsamında ulaşılan bir diğer bulgu, barınılan yer değişkeninin üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışı üzerinde farklılık meydana getirmediği yönündedir. İlgili alan yazında, çalışmanın bu bulgusuyla benzerlik gösteren herhangi bir çalışmaya rastlanılmamış olmakla beraber, barınılan yerin üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışı üzerinde farklılık meydana getirdiğini ortaya koyan araştırmalar da mevcuttur (Çetin, 2009; Yeşil & Şahan, 2012). Arlı (2013) barınma şeklinin üniversite öğrencileri üzerindeki etkilerini ele

aldığı araştırmasında, yurtta ve evde barınan öğrencilerin ders çalışma için uygun ortama sahip olduklarını ifade ettiklerini ortaya koymuştur. Yani öğrencilerin ders çalışma için uygun ortama sahip olup olmamaları barınma şekline göre farklılaşmamakta; öğrenciler yurt ortamında da uygun çalışma ortamına sahip olduklarını ifade etmektedirler. Bizim araştırmamızın araştırma grubunun büyük bir bölümünü yurtta ve arkadaşlarıyla evde kalan öğrencilerin oluşturduğu düşünüldüğünde; ders çalışma ortamlarına yönelik düşünceleri barınma şekline bağlı olarak değişmeyen öğrencilerin akademik erteleme davranışlarının da bu değişkene bağlı olarak farklılık göstermemesi beklenilir bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

Bu araştırma kapsamında cep telefonu, bilgisayar ve internet gibi teknolojik aletlerin kullanımının üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışları üzerinde farklılık meydana getirip getirmediği de ele alınmıştır. Elde edilen bulgular, internet erişimi olan cep telefonuna ve kişisel bilgisayara sahip olup olmama, barınılan yerde internet erişiminin olup olmaması durumlarının üniversite öğrencilerinin akademik ertelemeleri üzerinde farklılık meydana getirmediğini ortaya koyar niteliktedir. Bunların aksine üniversite öğrencilerinin günlük internet kullanım sürelerinin ve internet kullanımındaki amaçlarının ise akademik erteleme davranışlarını farklılaştırdığı bulunmuştur. İnterneti çoğunlukla eğitim amacıyla kullanan üniversite öğrencilerinin, interneti genellikle eğlence ve iletişim için kullanan öğrencilerden daha az akademik erteleme davranışı sergiledikleri, ayrıca üniversite öğrencilerinin internet kullanım süreleri arttıkça akademik erteleme puanlarının da arttığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Akademik erteleme ile ilgili alan yazında, akademik ertelemenin internet kullanım süresi ve sosyal medya bağımlılığı, problemli cep telefonu kullanımı ve internet bağımlılığı gibi değişkenlerle ilişkili olduğunu ortaya koyan çalışmalar mevcuttur (Kandemir, 2014; Teyfur, Akpunar, Safalı & Ercengiz, 2017; Yang, Asbury & Griffiths, 2019). Bu çalışmaların aksine Odacı (2011) yapmış olduğu araştırmada üniversite öğrencilerin akademik erteleme davranışları ile problemli internet kullanımları arasında anlamlı bir ilişki olmadığını belirlemiştir. Yukarıda sözü edilen araştırma bulguları ve ilgili literatür ışığında, bireylerin teknolojik aletlere (cep telefonu, internet, kişisel bilgisayar) sahip olup olmama durumlarından çok, bu aletleri kullanma sürelerinin ve amaçlarının akademik erteleme davranışı üzerinde daha önemli bir rolünün olduğu söylenebilir. Ayrıca interneti eğitim için kullanan bireylerin interneti akademik çalışmaları ve ödevleri için kullanacakları düşünüldüğünde bu bireylerin daha az akademik erteleme davranışı sergilemeleri beklenilen bir durum olarak değerlendirilebilir. Buna ek olarak interneti daha az süre kullanan bireylerin interneti daha fazla süre kullanan bireylere kıyasla akademik görevlerine ve ödevlerine daha fazla zaman ayırabilecekleri, dolayısıyla akademik erteleme davranışını daha az sergileyecekleri söylenebilir.

Araştırma kapsamında üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışları ile ilişkisi ele alınan diğer bireysel değişkenler alkol ve sigara kullanım durumları olmuştur. Elde edilen araştırma bulguları, alkol ve sigara kullanan üniversite öğrencilerinin kullanmayan üniversite öğrencilerine kıyasla daha fazla akademik erteleme davranışı sergiledikleri yönündedir. Alkol ve sigara kullanan bireylerin daha dürtüsel oldukları, plan yapmakta, sebat etmede ve kendilerini yöneltmede daha az başarılı oldukları bilgisi (Akvardar et al., 2005; Tuna, 2015) ışığında alkol ve sigara kullanan bireylerin alkol ve sigara kullanmayan bireylere kıyasla akademik çalışmalarına odaklanmakta ve zamanlarını, çalışmaları planlama noktasında daha zorlanabilecekleri dolayısıyla akademik işlerini erteleme davranışını sergilemeye daha fazla eğilimli olabilecekleri düşünülmektedir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışının cinsiyet, öğrenim görülen fakülte, sınıf düzeyi, barınılan yer, cep telefonuna ve kişisel bilgisayara sahip olup olmama, barınılan yerde internet ağının olup olmaması değişkenlerine bağlı olarak farklılık göstermezken; alkol ve sigara kullanım durumu, öğrenim görülen bölümü isteyerek seçme ve bölüm memnuniyeti değişkenlerine bağlı olarak farklılaştığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Özellikle çalışma sonunda sigara ve alkol kullanımının akademik erteleme davranışına yol açan etkenlerden biri olarak tespit edilmiş olması bu konuda müdahale programları hazırlayacak uzmanlar için önemli bir veridir. Yine çalışmamızdan elde edilen bulgulardan biri öğrenim görülen bölümü isteyerek seçme ve bölüm memnuniyeti değişkenlerine göre akademik erteleme davranışının farklılaşması kariyer danışmanlarına yapacakları yönlendirmelerde yol gösterici ipuçları verebilir.

Araştırmamızın ortaya koyduğu tüm bu sonuçlarıyla beraber sahip olduğu bazı sınırlılıkları vardır. Bu araştırma üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışını araştırmacılar tarafından belirlenen ve yukarıda ifade edilmiş olan bazı bireysel ve çevresel değişkenlere dayalı olarak ele almıştır. Gelecekte bu konu üzerinde çalışmak isteyen araştırmacıların daha farklı bireysel ve çevresel değişkenler seçmeleri (algılanan ekonomik durum, bir işte çalışıp çalışmama, bursluluk durumu, duygusal bir ilişkinin olup olmaması gibi, anne baba eğitim düzeyi) önerilebilir. Ayrıca bu çalışmanın araştırma grubu bir devlet üniversitesinde öğrenim gören öğrenciler arasından seçilen örneklem ile sınırlıdır. Farklı eğitim düzeyindeki öğrencilerin akademik erteleme davranışlarını ele alan karşılaştırmalı çalışmalar akademik erteleme ile ilgili literatüre katkı sağlayabilir. Bu araştırmanın verileri nicel veri toplama teknikleri ile elde edilmiştir. Nitel ve nicel veri toplama tekniklerinin birlikte kullanıldığı karma desenli araştırmaların bu konuda çalışacak araştırmacılar için daha derinlemesine bilgi sağlayacağı ve yol gösterici olabileceği öngörülmektedir.

Üniversitelerde görev yapan ruh sağlığı çalışanları akademik erteleme davranışı meydana getiren bireysel ve çevresel etkenlerin tespitine yönelik çalışmalar yürütebilirler. Sözü edilen araştırmalardan elde edilen araştırma bulgularının ise üniversite öğrencileri ile paylaşılmasının üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışı hakkında bilinçlenmelerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Buna ek olarak üniversitelerde görev yapan ruh sağlığı çalışanlarının, akademik erteleme davranışını azaltmaya yönelik müdahale programlarının oturum içeriklerinin hazırlanmasında ve grup üyelerinin seçiminde çalışmamızda ele alınan değişkenleri dikkate almaları önerilmektedir.

KAYNAKLAR

Akinsola, M. K., Tella, A., & Tella, A. (2007). Correlates of academic procrastination and mathematics achievement of university undergraduate students. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education, 3*(4), 363-370.

Akvardar, Y., Arkar, P. H., Akdede, B. B., Gül, S., Sarı, P. Ö., & Tunca, Z. (2005). Alkol kullanım bozukluklarında kişilik özellikleri. *Journal of Dependence, 6*(2), 53-59.

Arlı, E. (2013). Barınma yerinin üniversite öğrencilerinin kişisel ve sosyal gelişim ve akademik Başarı üzerindeki etkilerinin odak grup görüşmesi ile incelenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 3*(2), 173-178.

Ashraf, M., Malik, J. A., & Musharraf, S. (2019). Academic stress predicted by academic procrastination among young adults: Moderating role of peer ınfluence resistance. *Journal of Liaquat University of Medical & Health Sciences, 18*(1), 65-70.

Balkis, M., & Erdinç, D. (2017). Gender differences in the relationship between academic procrastination, satifaction with academic life and academic performance. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology, 15*(1), 105-125.

Balkis, M., & Erdinç, D. (2009). Prevalence of academic procrastinatıon behavıor among pre-service teachers, and its relationship with emographıcs and ındıvıdual preferences. *Journal of Theory & Practice in Education*, *5*(1), 18-32.

Bulut, R. &. Ocak. G. (2017). Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarını etkileyen etmenler. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi, 8*(2), 75-90. Retrieved from http://www.e-ijer.com/tr/download/article-file/338822

Berber-Çelik, Ç., & Odacı, H. (2015). Akademik erteleme davranışının bazı kişisel ve psikolojik değişkenlere göre açıklanması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 30*(3), 31-47.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (6th ed.). London and New York, NY: Routledge Falmer.

Constantin, K., English, M. M., & Mazmanian, D. (2018). Anxiety, depression, and procrastination among students: Rumination plays a larger mediating role than worry. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy, 36*(1), 15-27. doi:10.1007/s10942-017-0271-5.

Cumaoğlu, G. K., & Coşkun, Y. D. (2012). Öğretmenlerin akademik erteleme davranışları ile teknoloji kullanım durumları arasındaki ilişki. *Electronic Turkish Studies, 7*(4), 2237-2247.

Çakıcı, D. Ç. (2003). *Lise ve üniversite öğrencilerinde genel ve akademik erteleme davranışının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

Çeri, B. K., Çavuşoğlu, C., & Gürol, M. (2015). Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme düzeylerinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences, 34,* 385-394.

Çetin, Ş. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi, 25,* 1-7.

Çok, R., & Kutlu, M. (2018). Üniversite öğrencilerinin ders esnasında yaptıkları siber aylaklık davranışları ile akademik güdülenme düzeylerinin incelenmesi. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences, 4*(1), 1-21.

Doğan, T., Kürüm, A., & Kazak, M. (2014). Kişilik özelliklerinin erteleme davranışını yordayıcılığı. *Başkent University Journal of Education, 1*(1), 1-8.

Ferrari, J. R., & Scher, S. J. (2000). Toward an understanding of academic and nonacademic tasks procrastinated by students: The use of daily logs. *Psychology in the Schools, 37*(4). 359-366.

Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). New York: Mc Graw Hill.

Guo, M., Yin, X., Wang, C., Nie, L., & Wang G. (2019). Emotional intelligence and academic procrastination among junior college nursing students. *Journal of Advanced Nursing*, 75(11), 2710-2718. doi: 10.1111/jan.14101

Gür, S., Bakırcı, Ö., Karabaş, B., Bayoğlu, F., & Atli, A. (2018). Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığının akademik erteleme davranışları üzerindeki etkisi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 5*(10), 68-77. DOI:10.29129/inujgse.466534

Kandemir, M. (2014). Predictors of academic procrastination: coping with stress, internet addiction and academic motivation. *World Applied Sciences Journal, 32*(5), 930-938. doi:10.5829/idosi.wasj.2014.32.05.60

Lay, C. & Silverman, S. (1996). Trait procrastination, anxiety and dilatory behaviour. *Personality& Individual Differences, 21,* 61-67.

Milgram, N. A., Mey-Tal, G. & Levison, Y. (1998). Procrastination, generalized or specific, in college students and their parents. *Personality and Individual Differences, 25*(2), 297–316. https://doi.org/10.1016/S0191-8869(98)00044-0

Odacı, H. (2011). Academic self-efficacy and academic procrastination as predictors of problematic internet use in university students. *Computers & Education, 57*(1), 1109-1113.

Odacı, H., & Kaya, F. (2019). Mükemmeliyetçilik ve umutsuzluğun akademik erteleme davranışı üzerindeki rolü: Üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 9*(1), 43-51. doi:10.5961/jhes.2019.308.

Rothblum, E. D., Solomon, L. J., & Murakami, J. (1986). Affective, cognitive, and behavioral differences between high and low procrastinators. *Journal of Counseling Psychology, 33*, 387-394.

Senecal, C., Koestner, R., & Vallerand, R. J. (1995). Self-regulation and academic procrastination. *The Journal of Social Psychology, 135*(5), 607-619.

Steel, P. (2007). The nature of procrastination: A meta-analytic and theoretical review of quintessential selfregulatory failure. *Psychological Bulletin, 133*(1). 65-94. Doi: 10.1037/0033-2909.133.1.65

Stöber, J., & Joormann, J. (2001). Worry, procrastination, and perfectionism: Differentiating amount of worry, pathological worry, anxiety, and depression. *Cognitive Therapy and Research, 25*(1), 49-60. doi:10.1023/A:1026474715384.

Şirin, E. F. (2011). Academic procrastination among undergraduates attending school of physical education and sports: Role of general procrastination, academic motivation and academic self-efficacy. *Educational Research and Reviews, 6*(5), 447-455.

Teyfur, M., Akpunar, B., Safalı, S. & Ercengiz, M. (2017). Eğitim fakültesi öğrencilerinin akademik Erteleme davranışları ile sosyal medya bağımlılığı arasındaki ilişkinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Electronic Turkish Studies, 12*(33), 625-640.

Tice, D. M., & Baumeister, R. F. (2018). Longitudinal study of procrastination, performance, stress, and health: The costs and benefits of dawdling. In R. Baumeister (Ed.), Self-Regulation and Self-Control: Selected Works of R. F. Baumeister (pp. 299-309) London, United Kingdom: Taylor and Francis. doi:10.4324/9781315175775-9

Tuna, Z. O. (2015). *Üniversite öğrencilerinde riskli davranışların dürtüsellik ve üstbilişsel inançlar ile ilişkisi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Bilim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Uzun-Özer, B., Demir, A., & Ferrari, J. (2009). Exploring academic procrastination among Turkish students: Possible gender differences in prevalence and reasons. *The Journal of Social Psychology, 149*(2), 241-257. Doi:10.3200/SOCP.149.2.241-257.

Vural, L., & Gündüz, G. F. (2019). Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları ile bilişsel farkındalık düzeyleri arasındaki ilişki. *İlköğretim Online, 18*(1), 307-330.

Yang, Z., Asbury, K., & Griffiths, M. D. (2019). An exploration of problematic smartphone use among Chinese university students: Associations with academic anxiety, academic procrastination, self-regulation and subjective wellbeing. *International Journal of Mental Health and Addiction 17*(3), 596–614. Doi.10.1007/s11469-018-9961-1

Yerdelen, S., McCaffrey, A., & Klassen, R. M. (2016). Longitudinal examination of procrastination and anxiety, and their relation to self-efficacy for self-regulated learning: Latent growth curve Modeling. *Educational Sciences: Theory and Practice, 16*(1), 5-22.

Yeşil, R., & Şahan, E. (2012). Öğretmen adaylarının akademik işlerini erteleme nedenleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12*(2), 219-236.